

**ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400301623**

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
община Рудозем за 2022 г.

София, 2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Правно основание за извършване на одита	4
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	5
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	6
Некоригирани неправилни отчитания	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби	7
Коригирани неправилни отчитания	8
Съществени недостатъци на вътрешния контрол.....	14
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства.....	16

Списък на съкращенията

АОС	Акт за общинска собственост
В и К	Водоснабдяване и канализация
ГФО	Годишен финансов отчет
ДСД	Други сметки и дейности
ДФЗ-РА	Държавен фонд Земеделие – Разплащателна агенция
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ЗВОПС	Закон за вътрешен одит в публичния сектор
ЗПФ	Закон за публични финанси
ЗС	Закон за счетоводството
ЗФУКПУ	Закон за финансово управление и контрол в публичния сектор
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
ОБА	Общинска Администрация
РА	Разплащателна агенция
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
СС	Счетоводен стандарт
СУ	Средно училище

**ДО
Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
49-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Г-Н РУМЕН ПЕХЛИВАНОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА РУДОЗЕМ**

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Рудозем, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2022 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Рудозем към 31 декември 2022 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Рудозем в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2023 г. и в изпълнение на Заповед № ОД 04-03-016 от 20.02.2022 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали длъжници се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение,

че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. При извършен преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи на основание Заповед № РД 423 от 05.12.2022 г. на кмета на община Рудозем, на осем сгради - общинска собственост, е увеличена стойността с 54 032 лв., в резултат на приложен неправилен подход, като определената със заповедта комисия е използвала за съпоставка текущата възстановима стойност на активите с тяхната отчетна стойност, вместо с балансовата им стойност, с което не са спазени изискванията на т. 20 от ДДС № 5 от 2016 г.¹

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 20 от ДДС № 5 от 2016 г., за прилагане на обезценка и преоценка на амортизируем нефинансов дълготраен актив спрямо балансовата стойност.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по характер.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

1. Наличните към края на годината задължения за разходи по бюджета на община Рудозем са в размер на 2 492 107 лв. и представляват 16,1 на сто от средногодишния размер на разходите за периода от 2019 г. до 2022 г. (15 402 670 лв.). Превишението на бюджетния показател е в размер на 181 706 лв. или 1,1 на сто в повече спрямо допустимите 15% от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години.²

Нарушена е разпоредбата на чл. 94, ал. 3, т. 1, във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 2 от Закона за публичните финанси, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

2. Просрочените към 31.12.2022 г. задължения по бюджета на общината са в размер на 2 029 210 лв. и представляват 9,7 на сто от отчетените разходи за последната година (20 913 441 лв.). Превишението на бюджетния показател е в размер на 983 538 лв. или 4.7 на сто в повече спрямо допустимите 5 на сто от отчетените разходи за последната година.³

Не са спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т. 3 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 4 от ЗПФ и във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина“.

3. Към 31.12.2022 г. Стратегията за управление на риска в община Рудозем не е актуализирана, като последната актуализация е през 2015 г.

През 2022 г. не е извършван и преглед на риск-регистъра на общината.

В Стратегията за управление на риска в община Рудозем, като част от Системата за финансово управление и контрол на община Рудозем, не е заложена методология за оценка на риск-апетита. В община Рудозем не се извършва анализ на разходите и ползите при въвеждане на новите процедури. Не са въведени правила за текущ контрол и

¹ Одитно доказателство № 7

² Одитни доказателства №№ 1 и 11

³ Одитни доказателства №№ 1 и 11

последващи оценки на изпълнението, съгласно изискванията на ЗФУКПС, което е в несъответствие с изискванията на чл. 13, ал. 3, т. 5 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор.⁴¹

Допуснатото несъответствие е установено при извършения финансов одит на ГФО за 2021 г. на община Рудозем и от община Рудозем не са предприети действия за отстраняването му към 31.12.2022 г.⁵

Не са спазени изискванията на чл. 13, ал. 3, във връзка с чл. 3, ал. 1 и чл. 10, ал. 1 от ЗФУКПС, което е в несъответствие с Методическите насоки по елементите на финансовото управление и контрол, и указанията на министъра на финансите, утвърдени със Заповед № ЗМФ 184 от 06.03.2020 г. Не са спазени изискванията на чл. 5, ал. 2 т. 5, чл. 7, ал. 1, чл. 13, ал. 3 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор.

4. В община Рудозем не е създаден одитен комитет, въпреки, че попада в обхвата на чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор. Съгласно чл. 18 (изм. - ДВ, бр. 51 от 2016 г.), ал. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор (изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) в общините с изградени звена за вътрешен одит, задължително се създават одитни комитети, които се състоят от 3 до 5 членове, включително и председател, като най-малко две трети от тях са външни за организацията лица.⁶

Не са спазени изискванията за задължително създаване на одитен комитет, регламентиран в чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор (ЗВОПС), във връзка с чл. 21 от Закона за публични финанси (ЗПФ), и във връзка с § 2 от допълнителните разпоредби на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина. Съгласно чл. 18, ал. 1 от ЗВОПС (в сила от 01.01.2020 г.), в общините с изградени звена за вътрешен одит, задължително се създават одитни комитети, които се състоят от 3 до 5 членове, включително и председател, като най-малко две трети от тях са външни за организацията лица.

Коригирани неправилни отчитания

1. При извършения финансов одит на ГФО на община Рудозем към 31.12.2021 г. е установено, че от община Рудозем не е извършен преглед за обезценка/преоценка на нефинансовите дълготрайни активи, признати в отчетността на общината, въпреки наличието на основания за това (неизвършен преглед за обезценка/преоценка последните 3 години) В Счетоводната политика в Раздел V. „Специфични счетоводни политики“, т. 1. „Активи и Пасиви“, т. 1.1 Дълготрайни

¹ Чл. 13, ал. 3 от ЗФУКПС (изм. 2019 г.) Контролните дейности се прилагат на всички нива в организацията и на всички етапи при постигането на целите. Те могат да са превантивни, разкриващи или коригиращи, като трябва да включват най-малко: 1. система за двоен подпис, която не разрешава поемането на финансово задължение или извършването на плащане без подписите на ръководителя на организацията по чл. 2 и на лицето, отговорно за счетоводните записвания; 2. правила за достъп до активите и информацията; 3. политики и процедури за предварителен контрол за законосъобразност; 4. политики и процедури за текущ контрол върху изпълнението на поети финансови ангажменти и сключени договори; 5. политики и процедури за последващи оценки на изпълнението; 6. политики и процедури за обективно, точно, пълно, достоверно и навременно осчетоводяване на всички стопански операции; 7. политики и процедури за управление на човешките ресурси; 8. политики и процедури за спазване на лична почтеност и професионална етика

⁵ Одитни доказателства №№ 2 и 10

⁶ Одитни доказателства №№ 2 и 10

материални активи на общината е регламентирано, че преглед за обезценка на дълготрайните материални активи се извършва веднъж на две години.

Със Заповед № РД 423 от 05.12.2022 г. на кмета на община Рудозем е назначена комисия, която следва да извърши преглед за обезценка/преоценка на ДМА. Съставен е протокол, в които комисията посочва, че „поради редовното начисляване на амортизации за по-голямата част от активите няма съществени различия между балансовата стойност и справедливата стойност“ и е извършен преглед за преоценка/обезценка на осем сгради на които е увеличена стойността.

На одитния екип не са предоставени документи и информация, на база на които са извършени анализи/проучвания за определяне на текущата възстановима стойност на сходни активи, с подобен потенциал и оставащ срок на годност, които да послужат за основание на направения извод.

Предвид липсата на информация и документи, на база на които балансовата стойност е потвърдена за тяхна справедлива стойност, одитния екип счита, че извършения преглед за обезценка/преоценка на активите е формален и няма разумна увереност, относно прилагането на изискването на т. 36.1 от ДДС № 20 от 2004 г.⁷

За коригиране на установеното несъответствие по време на финансовия одит от назначената комисия са извършени и документирани анализи/проучвания за определяне на тяхната справедлива стойност. За счетоводното отразяване на резултатите са съставени счетоводни операции по дебита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ и сметки от гр. 20 „Дълготрайни материални активи“, на стойност 91 252 лв.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 86 от ДДС № 7 от 2017 г. във връзка с т. т. 16.24. и 36.1. от ДДС № 20 от 2004 г., както и Счетоводната политика на община Рудозем.

Не са спазени изискванията на т. 20 от ДДС № 5 от 2016 г., за прилагане на обезценка и преоценка на амортизируем нефинансов дълготраен актив спрямо балансовата стойност.

2. При извършени одитни процедури за проверка на счетоводното отразяване на актуваните общински имоти за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. по баланса на община Рудозем, са установени неправилни отчитания:

2.1. През 2021 г., 55 броя новоактувани⁸ поземлени имота – общинска собственост, непризнати в отчетността на общината в предходни отчетни периоди, с обща площ 62 733 дка, са признати по сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“, по данъчна оценка⁹ определена към периода на съставяне на АОС, на обща стойност 224 344 лв. Данъчната оценка на балансово признатите през 2021 г. поземлени имоти не е надежден индикатор за справедливата им стойност към датата на финансовия отчет.

В Раздел V Специфични счетоводни политики“, т. 1.1. *Дълготрайни материални активи* от Счетоводната политика на община Рудозем е определено първоначалното признаване на ДМА, включително получени безвъзмездно, се оценяват по справедлива стойност.

На одитния екип не е предоставена информация за извършен от общината анализ доколко данъчната оценка на активите се явява надежден индикатор за определяне на

⁷ Одитни доказателства №№ 7 и 10

⁸ В броя на актуваните и признати имоти по данъчна оценка са включени и имоти продадени към 31.12.2022 г.

⁹ УПИ X – 964 с площ 500 кв. м. - 464,40 лв. или 0,93 лв. за кв. м.; ПИ 63207.503.134 с площ 659 кв. м. - 374,10 лв. или 0,57 за кв. м.; ПИ 27365.1.351 с площ 2 995 кв. м. - 48,20 лв. или 0,02 лв. за кв. м.; ПИ 27365.1.352 с площ 2512 кв. м. – 40,40 лв. или 0,02 кв. м.

тяхната справедлива стойност, което не позволява да се потвърди, че е приложен избраният със СчП подход за първоначално признаване на дълготрайните активи.

По време на финансовия одит на ГФО за 2021 г., от одитният екип е извършен сравнителен анализ на приблизително изчислена средна стойност на признати активи (в съответните населени места) по издадени през 2021 г. АОС и продажната цена на ПИ и УПИ от реализирани през 2021 г. разпоредителни сделки, от друга страна, от който е видно, че стойността, по която са признати имотите е занижена спрямо справедливите стойности на подобни имоти в същото населено място, например: УПИ в с. Чепинци е с данъчна оценка общо за пет имота 4 287 лв. (2.36 лв. на кв. м.) и с продажна цена общо 14 556 лв. (8.01 лв. на кв. м.)¹⁰; УПИ в гр. Рудозем е с данъчна оценка общо за седем имота 21 930 лв. (4.30 лв. на кв. м.) и с продажна цена общо 32 784 лв. (6.42 лв. на кв. м.)

Допуснатото неправилно отчитане е установено при извършения финансов одит на ГФО за 2021 г. и не е коригирано и към 31.12.2022 г.

Описаната недобра практика за признаване на придобитите по безвъзмезден начин активи по данъчна оценка вместо по тяхната справедлива стойност, е в нарушение на принципа за оценяване на позициите, които са признати във финансовите отчети, да се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност, или по друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти (чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч).

2.2 През 2022 г., 43 броя¹¹ новоактувани поземлени имота – общинска собственост, непризнати в отчетността на общината в предходни отчетни периоди, с обща площ 21 574 дка, са признати по сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“, по данъчна оценка определена към периода на съставяне на АОС, на обща стойност 97 331 лв. Данъчната оценка¹² на балансово признатите през 2022 г. поземлени имоти не е надежден индикатор за справедливата им стойност към датата на финансовия отчет.

На одитния екип не е предоставена информация за извършен от общината анализ доколко данъчната оценка на активите се явява надежден индикатор за определяне на тяхната справедлива стойност, което не позволява да се потвърди избраният подход за първоначално признаване на дълготрайните активи. По време на одита, от одитният екип са анализирани разпоредителни сделки с имоти (земи) – общинска собственост, реализирани през 2022 г., по стойности, които съществено се различават от данъчните оценки на имотите.¹³

По време на одита е извършена експертна оценка от лицензиран оценител на признатите по данъчна оценка имоти през 2021 г. и 2022 г., които са налични към 31.12.2022 г. За резултатите от извършената последваща оценка на имотите, която е в размер на 66 477 лв., е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“, и във връзка с Раздел V Специфични счетоводни политики“, т. 1.1. Дълготрайни материални активи от Счетоводната политика на община Рудозем.

¹⁰ Например в с. Чепинци терени общо 1815 кв. м. по 5 бр. АОС (№№ 757;759;775;780;783) са признати със средна цена на кв. м. 2.36 лв., при извършени пет разпоредителни сделки на УПИ в с. Чепинци АОС (№№ 757;759;775;780;783) продажните цени са от 8,01 на кв. м.

¹¹ В броя на актуваните и признати имоти по данъчна оценка са включени и имоти продадени към 31.12.2022 г.

¹² ПИ 63207.501.106 с площ 620 кв. м. – 2 666,00 лв. или 4.30 лв.; ПИ 62207.505.911 с площ 557 кв. м. – 2 395.10 лв. или 4.30 лв.; ПИ 63207.505.912 с площ 142 кв. м. – 610,00 лв. или 4.30 лв.; ПИ 63207.506.874 с площ 1051 кв. м. – 4 519,30 лв. или 4.30 лв.; ПИ 6320.503.280 с площ 256 кв. м. – 1 100,80 лв. или 4.30 лв.;

¹³ Средната стойност, по която са осчетоводени имотите е 4.51 лв. на 1 кв. м., а средната пазарна стойност на продадените през 2022 г. общински имоти е три пъти по-висока от отчетната.

Не са спазени изискванията на чл. 24 от ЗСч за вярно и честно представяне на финансовите резултати от дейността на общината, във връзка с изискванията на Счетоводен стандарт 16 „Дълготрайни материални активи“, стойността на балансово признатите активи в отчетността на общината да не се различава съществено от справедливата им стойност към датата на съставяне на финансовия отчет.

2.3. Във второстепенен разпоредител СУ „Св. Св Кирил и Методий“ гр. Рудозем, за три сгради, признати през предходни отчетни периоди по сметка 2031 „Други сгради“, на обща стойност 2 008 052 лв., през 2022 г. са издадени нови актове за общинска собственост (АОС №№ 90 и 91 от 13.10.2022 г.).

В Общинска администрация (ОбА), без основание са съставени счетоводни операции в отчетна група „Бюджет“ за повторното им признаване по дебита на сметки 2039 „Други сгради“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, със стойност 479 769 лв., представляваща данъчна оценка, посочена в новосъставените АОС.

Допуснатото неправилно отчитане оказва влияние и на размера на начислените амортизации на сгради, тъй като в ОбА неправилно е начислена амортизация на трите сгради, на обща стойност 1 174 лв.

Следвало е изменението в АОС на сградите да се отрази по съответните аналитични партии на сметка 2031 „Други сгради“ във второстепенен разпоредител СУ „Св. Св Кирил и Методий“ гр. Рудозем, без да се променя стойността им.

В съответствие с изискванията на СС 16 „Дълготрайни материални активи“, при преактуване или разделяне и обединяване на съществуващи имоти, без съществена промяна на техните параметри, които са признати в отчетността на организацията по една и съща синтетична счетоводна сметка, следва да се съставят само съответните записвания по аналитични партии и подсметки към съответната счетоводна сметка, по която е отразяван съществуващия до момента актив.

2.4. В ОбА, прилежаща към сграда земя е призната през предходен отчетен период по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“, с отчетна стойност 43 083 лв. През 2022 г. е издаден нов АОС (АОС № 90 от 13.10.2022 г.) и без основание са съставени счетоводни операции в отчетна група „Бюджет“ за отписването на земята по дебита на сметка 6141 „Балансова стойност на продадени прилежащи към сгради и съоръжения земи“ (43 083 лв.) и за повторното признаване на актива със стойността на данъчната оценка, посочена в новосъставения АОС по дебита на сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ (61 006 лв.) в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

2.5. Към 31.12.2022 г., два новоактувани поземлени имоти с АОС № 870 и № 871 от 26.10.2022 г., на обща стойност 5 925 лв., не са осчетоводени в счетоводните регистри по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“.¹⁴

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние на предприятието.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.5 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4.7., буква „б“ от СС № 16 Дълготрайни материални активи“, и във връзка с указанията на Раздел V „Оценка на активите“ от Счетоводната политика на община Рудозем, т. 2.2. съгласно която ДМА получени безвъзмездно, се оценяват по справедлива стойност“. Не са спазени изискванията на Счетоводен стандарт 16 „Дълготрайни материални активи“, относно изискването стойността на балансово признатите активи в отчетността на общината, да не се

¹⁴ Одитни доказателства №№ 3 и 10

различава съществено от справедливата им стойност към датата на съставяне на финансовия отчет.

3. Към 31.12.2021 г. поет ангажимент, на стойност 960 000 лв., по договор от 26.01.2021 г. с предмет "Изграждане на улична водопроводна мрежа в гр. Рудозем за минерална вода", не е признат по кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ в отчетна група „Бюджет“. През текущия период реализиран ангажимент по договора, в размер на 948 569 лв., е осчетоводен по дебита на сметка 9200 "Поети ангажименти за разходи - наличности", в резултат на което салдото към 31.12.2022 г. на сметка е намалено с 960 000 лв.

В обяснителна записка на община Рудозем не са оповестени поетите ангажименти - наличности към 31.12.2022 г.¹⁵

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т.1.1 и т. 1.3 от ДДС № 04 от 2010 г. на МФ и 77 от ДДС № 14 от 2013 г., относно счетоводно отчитане на поетите ангажименти.

4. При извършените одитни процедури за потвърждаване салдото по сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт" (в отчетна група ДСД) се установи следното:

4.1 Към 31.12.2022 г., за обект "Подпорна стена за укрепване на гробищен парк с. Сопота" са извършени разходи, в размер на 321 490 лв., които са отчетени в две отделни аналитични партии по дебита на сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт" в отчетна група ДСД. Обектът е приключил и е въведен в експлоатация с Удостоверение за въвеждане в експлоатация № 13.04.2022 г., като част от разходите по една от партидите (175 671 лв.) са капитализирани по дебита на сметка 2202 "Инфраструктурни обекти" отчетна група ДСД, а останалата част, в размер на 145 819 лв., не са прехвърлени своевременно от сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в увеличение на стойността на обекта по дебита на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“.

4.2. Към 31.12.2021 г., за обект „Благоустройство на паркови пространства и площад в гр. Рудозем, община Рудозем“, са извършени разходи, които нямат характер на разходи за инфраструктурни обекти¹⁶, общо в размер на 228 474 лв. Същите без основание са капитализирани в отчетна група ДСД по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“. По време на финансовия одит на ГФО за 2021 г. е извършена корекция като са сторнирани неправилните отчитания в отчетна група ДСД и са съставени счетоводни записвания по дебита на сметки от групи 60 „Разходи по икономически елементи“ и 20 „Дълготрайни материални активи“ в отчетна група „Бюджет“ в съответствие с техния характер.

През 2022 г. със същата сума без основание е съставена счетоводна операция в отчетна група ДСД по кредита на сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт" в кореспонденция със сметка 2202 "Инфраструктурни обекти". В резултат на неправилното отчитане, към 31.12.2022 г. аналитичната партида на обекта по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ е с кредитно салдо.

¹⁵ Одитно доказателство №№ 4 и 10

¹⁶ пейки, кошчета за смет, люлки, табели, фитнес уреди и др. п.

Допуснатото неправилно отчитане, оказва влияние и на размера на начислените амортизации на инфраструктурни обекти.¹⁷

Не са спазени изискванията на т. 16 от ДДС № 20 от 2004 г., т.т. 18 и 19 от ДДС № 14 от 2013 г., относно капитализирането на инфраструктурните обекти и т. 36.1. от ДДС № 5 от 2016 г. на МФ, относно стартирането (начисляването) на амортизацията.

5. При извършената одитна процедура за проверка начисляването на провизии, приходи и разходи по корективни сметки в края на отчетната година се установи¹⁸:

5.1. В ОБА са начислени провизии в предходен отчетен период, в размер на 212 569 лв., по кредита на сметка 4230 „Провизии за бъдещи плащания към персонала“. През текущия период е сторнирана сума, в размер на 86 219, или със 126 350 лв. по-малко, в резултат на което салдото по сметка 4230 „Провизии за бъдещи плащания към персонала“ е завишено със същата сума.

Не са спазени указанията на министъра на финансите с т. 19.7.8. начислената по реда на т. 19.7.1 сума да се сторнира (черно сторно) от бюджетното предприятие в началото на следващата отчетна година изцяло и наведнъж.

5.2. През 2022 година в ОБА не е извършен анализ на вземания по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ подлежащи на провизиране. В оборотната ведомост на ОБА Рудозем сметката е с крайно салдо, в размер на 115 527 лв., в т.ч. 64 820 лв. представляващи вземания от 2020 г., които са просрочени и подлежат на провизиране по дебитата на сметка 6717 „Разходи за провизии за други вземания (приходно-разходни позиции)“ и кредита на сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица (приходно-разходни позиции)“.

Не са спазени разпоредбите на чл. 26, ал. 1, т. 4 от ЗСч за текущо начисляване по отношение на администрираните от община Рудозем вземания.

Не са спазени указанията дадени от министъра на финансите с т. 36.2 от ДДС № 20 от 2004 г. за провизиране на вземанията и т. 43 от ДДС № 08 от 2022 г., съгласно които при изготвянето на сборната оборотна ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, следва да са осчетоводени всички активи и пасиви, както и всички приходи и разходи, отнасящи се за 2022 г.

6. При извършени одитни процедури за проверка на начислените амортизации към 31.12.2022 г., в ОБА се установи, че 12 обекта, на обща стойност 13 236 428 лв., са завършени и са въведени в експлоатация със съответните актове по Закона за устройство на територията (ЗУТ), в т.ч.: приключили обекти през предходния отчетен период на стойност 3 485 708 лв., както и приключили обекти през текущия отчетен период - на стойност 9 750 720 лв.

С последващите разходи, извършени през предходния и текущия отчетни периоди (13 236 428 лв.) са завишени отчетните стойности на съответните активи по дебитата на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД към 31.12.2022 г., вместо да се прехвърлят своевременно, след въвеждане в експлоатация.

Не са начислени разходи за амортизации, в размер на 131 761 лв., считано от месеца следващ датата на въвеждането им в експлоатация.¹⁹

¹⁷ Одитни доказателства №№ 5 и 10

¹⁸ Одитни доказателства №№ 7 и 10

¹⁹ Одитни доказателства № № 8, 9 и 10

Не са спазени указанията на МФ дадени в т. 16 от ДДС № 20 от 2004 г., т.т. 18 и 19 от ДДС № 14 от 2013 г. относно капитализирането на инфраструктурните обекти по сметки от група 22 и подгрупа 207 от СБО в зависимост от степента на завършеност на обектите, както и т. 36.1. от ДДС № 5 от 2016 г. на МФ, относно стартирането (начисляването) на амортизациите.

7. При извършените одитни процедури за проверка на отчетените капиталови разходи се установи:

7.1. Към 31.12.2022 г., извършени разходи за обект "Реконструкция на ул. "Кап. Петко Войвода", нейните пресечки и прилежащи междублокови пространства - I етап",²⁰ общо в размер на 26 665 лв., които нямат характер на разходи за придобиване и основен ремонт на инфраструктурни обекти или дълготрайни материални активи (пейки и кошчета за смет), са осчетоводени в отчетна група "Бюджет" неправилно по дебита на сметка 6076 „Разходи за основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, вместо по дебита на сметка 6019 "Разходи за други материали". Разходите неправилно са капитализирани в отчетна група ДСД по дебита на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“.

На касова основа разходите са отчетени неправилно по параграф 51-00 "Основен ремонт на дълготрайни материални активи", вместо по подпараграф 15-00 "Материали".

Не е спазено изискването за осчетоводяване на стопанските операции по сметки и параграфи в съответствие с техния характер, съгласно СБО и ЕБК за 2022 г., утвърдени от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г. и с ДДС № 01 от 2022 г.

Не са спазени указанията на Раздел V „Специфични счетоводни политики“ т. I „Активи и пасиви“ и т. 1.1 „Дълготрайни материални активи“ от СчП на общината относно възприетия праг за признаване на дълготрайни материални активи (1 000 лв.).

7.2. Разходи за извършени през 2022 г. В и К инвестиции, в размер на 69 821 лв., признати по дебита на сметка 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" в отчетна група "Бюджет", не са капитализирани по сметка 2202 "Инфраструктурни обекти" в отчетна група ДСД.²¹

Допуснатото неправилно отчитане оказва влияние и на размера на начислената амортизация.

Не са спазени указанията дадени от МФ в т. т. 18 и 19 от ДДС № 14 от 2013 г., относно капитализирането на инфраструктурните обекти и т. 36.1. от ДДС № 5 от 2016 г. на МФ, относно стартирането (начисляването) на амортизациите.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Въведените контролни дейности в община Рудозем не обхващат всички рискове, възникващи при отчитането на приходите и разходите, активите и пасивите (включително обезценка/преоценка на дълготрайните активи), съобразно спецификата на дейността на общината и не са ограничили риска от допускане на неправилни отчитания, свързани с отчитането на капиталовите разходи и други, цитирани в одитния доклад.

²⁰ Договор № 10 от 31.12.2020 г. на стойност 2 236 579 лв. с ДДС

²¹ Одитни доказателства №№ 6 и 10

На основание т. 68 от ДДС № 08 от 2022 г. на МФ, по време на финансовия одит са извършени корекции на баланса, обратната ведомост, отчета за приходите и разходите на община Рудозем и отчета за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от ЕС и сметките за чужди средства на община Рудозем. Коригираният ГФО за 2022 г. е зареден в системата ИСО на МФ на 31.03.2023 г. и е представен в Сметната палата с вх. № 07-02-126 от 05.04.2023 г.

В подкрепа на констатациите са събрани 10 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Смолян, бул. „България“ № 12, стая 321 – ИРМ Смолян.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 190 от 04.07.2023 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Рудозем и един за Сметната палата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Горица Грънчарова - Кожарева)

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	РД 2.16-8 за проверка показатели по чл. 130а от Закона за публичните финанси; Констативен протокол 2.2-6;	4
02	РД 1.22 за извършена проверка на предприетите мерки във връзка с неотстранените отклонения при извършения предходен одит на финансовия отчет към 31.12.2021 г. на община Рудозем; Констативен протокол от 13.03.2022 г. ; Въпросник за прилагане на СФУК в община Рудозем към 31.12.2022 г.	8
03	РД 2.16-2 за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на съществени позиции по сметка 2010 "Прилежащи към сгради и съоръжения земи" в отчетна група "Бюджет" от финансовия отчет на община Рудозем за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г.; РД 2.16-7 за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на счетоводното отразяване на актуваните общински имоти за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. по баланса на община Рудозем; РД 2.16-13 за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на съществени позиции по сметка 2031 „Административни сгради“ и 2039 „Други сгради“; Констативен протокол 2.2-3; АОС 24 бр.; Удостоверение за данъчна оценка – 1 бр.; Хронологична ведомост на сметка 2039 „Други сгради“ в ОбА	59
04	РД 2.16-6 за процедури по същество (тестове на детайлите) на операции по счетоводна сметка 9200 "Поети ангажименти за разходи - наличности" в отчетна група "Бюджет"; Констативен протокол 2.2-2; Договор № 12 от 26.01.2021 г. фактури – 3 бр.	37
05	РД 2.16-5 за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на съществени позиции на сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт" в отчетна група "ДСД от финансовия отчет на община Рудозем за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г.; Констативен протокол; Аналитична оборотна ведомост на сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт" в отчетна група "ДСД; Аналитична оборотна ведомост от сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД; Удостоверение за въвеждане в експлоатация- 3 бр.	14
06	РД 2.16-3 за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на съществени позиции в отчетна група "Бюджет" от финансовия отчет на община Рудозем за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г.; Констативен протокол; фактури – 2 бр.; Протокол за извършени СМР от 08.09.2022 г. Протокол за приемане на извършените през 2022 г. инвестиции в Публични активи на територията на община Рудозем; Удостоверение за въвеждане в експлоатация	21
07	РД 2.25 - за извършена проверка на счетоводните операции, свързани с изпълнение на указанията, дадени с ДДС № 20 от 2004 г. и ДДС № 14 от 2013 г. на Министерството на финансите относно начисляване на провизии, приходи и разходи по корективни сметки в края на отчетната година; Констативен протокол 2.2-7 Аналитична оборотна	19

	ведомост на сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“; Аналитичен списък на счетоводни операции с дебитна и кредитна сметка.; Заповед №РД-423/ 05.12.2022г.; Заповед №23/ 03.12.2022г. и Протокол от 12.12.2022г. на основание заповеди №РД-423/ 05.12.2022г. и №23/ 03.12.2022г.	
08	РД 2.16-12 за комбинирани: тестове на контрола и процедури по същество (тестове на детайлите) на операции по счетоводни сметки по сметка 241 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ и повторно изпълнение – тест на детайлите № 2 при месечно начисляване на амортизациите на машини, съоръжения и оборудване в ОБА Рудозем	4
09	Справка за разходите осчетоводени в община Рудозем по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в отчетни групи „Бюджет“, СЕС и ДСД към 31.12.2022 г.; Констативен акт за установяване годност за приемане на строежа – 2бр.; Решение за ползване – 5 бр.; Удостоверение за въвеждане в експлоатация – 9 бр. извлечение от амортизационен план	61
10	Експертна пазарна оценка; Протокол; Справка за преоцени АОС за 2021 и 2022 г.; Протокол за преоценка на ДА; Аналитичен списък на счетоводни операции с дебитни и кредитни сметки; Разпечатки на ДА -10 бр.; МО за извършени корекции	47